

Nositelia Holubého pamätnej medaily udelenej v roku 2009

Doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.

Narodil sa 8. decembra 1945 v juhočeskom Písku. Po absolvovaní vysokoškolského štúdia na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe v r. 1968 a úspešnej obhajobe diplomovej práce o taxonómii a chorológii rodu *Inula* v Československu, nastúpil na Botanický ústav Československej akadémie vied v Průhoniciach, kde získal doktorát a vedeckú hodnosť kandidáta biologických vied po obhajobe taxonomickej štúdie rodu *Ornithogalum* v Československu. Od r. 1991 až doteraz pracuje na Katedre botaniky Prírodovedeckej fakulty Karlovej univerzity v Prahe, kde sa v r. 1998 habilitoval prácou „Taxonomické a chorologické štúdie pre kompendium Květena České republiky“. V súčasnosti je vedúcim Katedry botaniky PrF UK v Prahe. Vo svojej odbornej práci sa zameriava predovšetkým na taxonómiu a chorológiu cievnatých rastlín, fytogeografiu, ekológiu, floristiku, popularizáciu botaniky a i. V rokoch 1992–2001 súběžne pôsobil aj na Katedre botaniky Biologickej fakulty Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach. Spomedzi najvýznamnejších diel, zameraných na taxonómiu, chorológiu a ekológiu cievnatých rastlín, majúciich vzťah k územiu Slovenska, možno vyzdvihnúť spoluautorský podiel na Flóre Slovenska, Červenej knihe ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR (5. Vyššie rastliny), Zozname nižších a vyšších rastlín Slovenska a Prehľade chromozómových počtov papraďorastov a cievnatých rastlín Slovenska. Doc. Hrouda je v dlhodobom pracovnom a priateľskom kontakte s celým radom slovenských botanikov najmenej troch generácií a ústretovým sprievodcom kolegov, prichádzajúcich do Prahy za konzultáciami a štúdiom herbárových zbierok a literatúry. Pravidelne sa zúčastňuje na rozličných odborných a pracovných podujatiach, vrátane zjazdov Slovenskej botanickej spoločnosti. Je dlhoročným nadšeným spoluorganizátorom a účastníkom spoločných česko-slovenských letných Floristických kurzov Českej a Slovenskej botanickej spoločnosti. V súčasnosti spolupracuje ako jeden z editorov a autorov aj na pripravovanom Kľúči na určovanie cievnatých rastlín flóry Slovenska. Holubého pamätná medaila mu bola udelená ako prejav uznania jeho celoživotného diela v oblasti botaniky a osobitne jeho prínosu pre slovenskú botaniku.

Prof. dr. habil. Zbigniew Mirek

Narodil sa 8. januára 1951 v Krakove. Po absolvovaní vysokoškolského štúdia na Jagiellonskej univerzite v Krakove v r. 1973 nastúpil na Botanický ústav W. Szafera Poľskej akadémie vied, kde pracuje doteraz, pričom od r. 1999 pôsobí ako jeho riaditeľ. Vo svojej vedeckej práci sa zameriava na široké spektrum problematiky, najmä na taxonómiu a fylogeografiu cievnatých rastlín, fytogeografiu, ekológiu, floristiku, históriu botaniky, ochranu prírody, popularizáciu botaniky a ďalšie. Z početných prác o rastlinstve Tatranského národného parku, týkajúcich sa poľského ako aj slovenského územia možno za všetky spomenúť najnovšie dielo „Czerwona Księga Karpat Polskich. Rośliny naczyniowe“ (Červená kniha poľských Karpát. Vyššie rastliny), uverejnené v r. 2008 vo vydavateľstve Botanického ústavu W. Szafera Poľskej akadémie vied v Krakove, na ktorom sa významne autorsky a spolueditorsky podieľal. Prof. Mirek je v dlhodobom pracovnom aj priateľskom kontakte s celým radom slovenských botanikov prichádzajúcich do Krakowa za odbornými konzultáciami, štúdiom bohatých herbárových zbierok a literatúry. Pravidelne sa zúčastňuje aj rôznych odborných a pracovných podujatí, vrátane zjazdov Slovenskej botanickej spoločnosti, ako aj celosvetových vedeckých podujatí, na ktorých prezentuje problematiku, aktuálnu pre obe krajiny. SBS si osobitne cení jeho profesionálne postoje k problematike ochrany prírody Tatranského národného parku a jeho názory na zachovanie celistvosti a prírodných hodnôt tohto jedinečného územia

v strede Európy. Holubyho pamätná medaila mu bola udelená ako prejav uznania jeho celoživotného diela v oblasti botaniky a fyto geografie a ocenenia prínosu pre slovenskú botaniku.

Prof. dr. habil. Halina Piękoś-Mirkowa

Narodila sa 15. júla 1939 v poľskom Štetíne. Po absolvovaní vysokoškolského štúdia na fakulte Biológie a vied o zemi na Jagiellonskej univerzite v Krakove v r. 1962 a úspešnej obhajobe magisterskej práce o pobrežnej vegetácii v doline Bystrej a Suchej vody v Tatrách, nastúpila na Katedru geografie rastlín tejto univerzity a neskôr na Ústav ochrany prírody Poľskej akadémie vied, kde pracuje doteraz ako vedúca pracovníčka. Vo svojej odbornej práci sa zameriava predovšetkým na výskum tatranskej flóry a vegetácie, systematiku rastlín, fyto geografiu a ochranu prírody. Z početných prác o rastlinstve Tatranského národného parku, týkajúcich sa poľského aj slovenského územia možno za všetky spomenúť najnovšie dielo „Czerwona Księga Karpat Polskich. Rośliny naczyniowe“ (Červená kniha poľských Karpát. Vyššie rastliny), uverejnené v r. 2008 vo vydavateľstve Botanického ústavu W. Szafera Poľskej akadémie vied v Krakove, na ktorom sa významne autorsky a spolueditorsky podieľala. Z množstva ohrozených taxónov autorsky spracovala napr. *Adenophora liliifolia*, *Asplenium adianthum-nigrum*, *Botrychium matricariifolium*, *Cotoneaster tomentosus*, *Hypocheris maculata*, *Iris graminea*, *Linum flavum*, *Pyrola carpatica*, *Stellaria longifolia* a ďalšie. Prof. Mirkowa bola aj je v dlhodobom priateľskom kontakte s viacerými slovenskými botanikmi, v minulosti napr. doc. J. Futákom, v súčasnosti s dr. Kamilou Zahradníkovou a ďalšími. Postupne sa obetavo ujímal všetkých mladších slovenských botanikov, prichádzajúcich do Krakova za konzultáciami a štúdiom bohatých herbárových zbierok a literatúry. Mnohých ochotne prijala v terénnej výskumnej stanici v Zakopanom alebo sprevádzala pri terénnych výskumných prácach v Tatrách. Pravidelne sa zúčastňuje aj rôznych odborných a pracovných podujatí, na ktorých prezentuje problematiku aktuálnu pre obe krajiny. V súčasnosti spolupracuje aj na biografickom slovníku osobností pôsobiacich v botanike na Slovensku. Holubyho pamätná medaila bola Prof. Piękoś-Mirkowej udelená ako prejav uznania jej celoživotného diela v oblasti botaniky a ochrany prírody a ocenenia jej prínosu pre slovenskú botaniku.

RNDr. Magdaléna Peniašteková, CSc.

Narodila sa 29. januára 1949 v Martine. Po ukončení vysokoškolského štúdia na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave nastúpila v r. 1973 na študijný pobyt a následne internú aspirantúru na Botanický ústav SAV, kde pracuje dodnes ako samostatná vedecká pracovníčka. Po obhajobe dizertačnej práce na tému „Taxonomicko-chorologická charakteristika druhov z okruhu *Biscutella laevigata* v Československu“ sa stala spoluriešiteľkou v tom čase hlavného projektu „Flóra Slovenska, vyššie rastliny“. V rámci neho, ako aj ďalších nadväzujúcich grantov (napr. „Chorologické syntézy o vyšších rastlinách Slovenska“, „Papradařasty a semenné rastliny opísané z územia Slovenska“) spracovala viaceré zložité a druhovo obsiahle rody *Verbascum*, *Veronica*, *Draba* (v spoluautorstve s J. Klimentom), *Barbarea*, *Biscutella*, *Helianthemum*, *Phyteuma*, *Asyneuma*, *Cucurbita* a druhy *Galeopsis speciosa* a *Alyssum desertorum*. V súčasnosti sa zaoberá riešením problematiky rodu *Anthemis*. Do pripravovaného „Určovacieho kľúča papradařastov a semenných rastlín Slovenska“ spracovala niekoľko rodov a zároveň revidovala údaje o ich chromozómových počtoch pre knižnú publikáciu „Chromosome number survey of the ferns and flowering plants of Slovakia“. V rokoch 2004–2005 pracovala ako zástupca SBS v celoštátnej odbornej komisii súťaže „Liečivé rastliny“ pre deti zo ZŠ na Slovensku. Poskytovala aj odborné konzultácie, týkajúce sa najmä determinácie liečivých bylín a ich výskytu na území Slovenska pre laickú

verejnost' a prekladateľov populárno-náučnej literatúry. Holubyho pamätná medaila jej bola udeľená za významný prínos v oblasti botanických vied a pri príležitosti životného jubilea.

RNDr. Jozef Šibík, PhD.

Narodil sa 28. apríla 1978 v Považskej Bystrici. Štúdium na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave zavŕšil v r. 2003 obhajobou diplomovej práce na tému „Nelesné spoločenstvá subalpínskeho stupňa Krivánskej Malej Fatry“. Vedeckú hodnosť PhD. získal v r. 2007 po obhajobe dizertačnej práce „Spoločenstvá s *Pinus mugo* v subalpínskom stupni Karpát“. V súčasnosti je vedeckým pracovníkom na Botanickom ústave SAV. Vo svojej vedeckej práci sa orientuje predovšetkým na výskum vysokohorskej vegetácie, je významným spoluautorom knižnej publikácie „Rastlinné spoločenstvá Slovenska 4. Vysokohorská vegetácia“ (Veda, Bratislava, 2007) a tiež autorom alebo spoluautorom početných originálnych fytoecologických prác, publikovaných v domácich (Biologia, Bulletin Slovenskej botanickej spoločnosti, Thaiszia ai.) aj zahraničných vedeckých časopisoch (Acta Societatis Botanicorum Poloniae, Annali di Botanica, Hacquetia, Phytocoenologia, Polish Botanical Journal, Tuexenia). Holubyho pamätná medaila mu bola udeľená za pôvodnú monografiu Jarolímek I., Šibík J. (eds), Hegedúsová K., Janišová M., Kliment J., Kučera P., Májeková J., Michálková D., Sadloňová J., Šibíková I., Škodová I., Tichý L., Uhlířová J., Ujházy K., Ujházýová M., Valachovič M., Zaliberová M. 2008: Diagnostic, constant and dominant species of the higher vegetation units of Slovakia. Veda, Bratislava. 332 p. Na základe štatistického spracovania 43 222 fytoecologických zápisov, uložených v Centrálnjej databáze fytoecologických zápisov (CDF), autori štúdie stanovili pomocou štatistiky definovaného koeficientu vernosti väzbu určitých, diagnosticky významných druhov cievnatých rastlín, machorastov a lišajníkov na vyššie vegetačné jednotky – zväzy a triedy, vyskytujúce sa na Slovensku. Okrem diagnostických druhov boli stanovené aj druhy konštantne sa vyskytujúce v jednotlivých vyšších syntaxónoch a druhy dominantné. Súčasťou publikácie je aktuálny zoznam vegetačných jednotiek Slovenska. Dr. Šibík ako jeden z dvojice editorov a zároveň najdôležitejších spoluautorov sa veľmi významne pričínil o zostavenie tohto priekopníckeho diela, vďaka ktorému sa Slovensko stalo druhou európskou krajinou (po Českej republike) s takto komplexne a moderne spracovanými údajmi o vegetačnom kryte.

Prof. dr. habil. Konrad Wolowski

Narodil sa 19. februára 1952 v Bystrzycy Kłodzkiej v Poľsku. Vysokú pedagogickú školu v Slupsku ukončil r. 1973. Na Biologickom ústave Pedagogickej univerzite v Krakove získal r. 1976 titul MSc. Hodnosť PhD. mu udelil Inštitút Biologii PAN v Krakove r. 1985. Na tom istom ústave sa r. 2000 habilitoval, získal titul DrSc. a stal sa vedúcim oddelenia fykologie. Na ústave sa r. 2004 aj inauguroval na profesora prírodných vied. Vo svojej vedeckej práci sa zameriava na taxonómiu, ekológiu a fytogeografiu sladkovodných rias, osobitne červenoočiek (Euglenophyta). Patrí medzi popredných poľských a európskych algológov. Bol hlavným organizátorom niekoľkých algologických sympózií a konferencií v Poľsku. Je členom redakčnej rady časopisov Biologia, Fragmenta Floristica et Geobotanica, Polish Journal of Botany, Wiadomości Botaniczne. Zastáva post predsedu Botanickej Nadácie W. Szafera v Poľsku. Absolvoval študijné pobyty vo Francúzsku (1992, 1993), USA (1994), Slovensku (1996, 2003, 2004), Anglicku (1998, 1999, 2000, 2002), v Českej republike (1998) a iné. Má dlhoročné odborné kontakty aj so slovenskými algológmi. Viac razy navštívil Botanický ústav SAV a tiež prijal na študijný pobyt v Krakove našich botanikov. Výsledkom tejto dlhodovej spolupráce sú 4 pôvodné vedecké práce a 2 knižné publikácie: Wołow-

ski K., Hindák F. 2005: Atlas of Euglenophytes. Veda, Bratislava. 136 p. a Wolowski K., Buczek-Sledzińska, Hindák F. 2008: Glony i sztuka/Algae and Arts. In Zemanek A., Zemanek B. (eds), Przyroda – Nauka – Kultura II. Kraków, Ogród Botaniczny – Instytut Botaniki UJ. p. 203–226. Aktivne sa zúčastňoval vedeckých podujatí v SR, akými boli algologické sympózia v Smoleniciach a Tatranskej Lesnej, odborných seminárov, determinačných kurzov apod. Holubyho pamätná medaila mu bola udelená za vyššie spomenuté zásluhy o spoluprácu medzi poľskými a slovenskými algológmi.

Podľa návrhov na ocenenia od Sekcie systematickej botaniky a geobotaniky SBS
a Algologickej sekcie SBS upravil

PAVOL MEREĎA ml.